

**आचार्यद्वितीयवर्षम्**  
**चतुर्थपत्रम् सिद्धान्तज्योतिषम्**  
**शैक्षिकनिष्पत्तिः**

**पाठ्यग्रन्थाः-** वेधशालापरिचयः

**उद्देश्यम्-** वेधशालापरिचयग्रन्थस्याध्ययनेन छात्राः-

- प्रस्तरवेधशालायाः परिचयज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
- ग्रहवेधप्रक्रियायां कुशलाः भविष्यन्ति।
- ज्योतिषोपयोगीनां विविधानां यन्त्राणां परिचयज्ञाने प्रयोगज्ञाने च समर्थाः भविष्यन्ति।
- आकाशगतानां गोलीयावयवानां निर्धारणे कुशलाः भविष्यन्ति।

**उपयोगिता-**

- ज्योतिषशास्त्रस्य प्रायोगिके ग्रहवेधप्रक्रियाज्ञानम्।

**प्रायोगिके छात्राः-**

- ग्रहवेधप्रक्रियायां समर्थाः भविष्यन्ति।
- प्रायोगिकमाध्यमेन दिग्देशकालनिर्धारणे समर्थाः भविष्यन्ति।
- इष्टछायासाधने समर्थाः भविष्यन्ति।
- शंकुयन्त्र- वलययन्त्र- गोलयन्त्रादीनां प्रयोगे समर्थाः भविष्यन्ति।

**उपयोगिता-**

- सिद्धान्तज्योतिषशास्त्रस्य समाजे व्यवहारिकज्ञानं पञ्चाङ्गनिर्माणज्ञानञ्च।